

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 18.04.2012
nr. 32/33 podpis

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

DPN-DP- 0401-42/2012

Warszawa, 2012-04-17

Pan
Bogdan Borsewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 17.04.12.
nr. 1826 podpis Borsewicz

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie Pana Jarosława Obremskiego Senatora RP złożone na 7. posiedzeniu Senatu w dniu 14 marca 2012 r., uprzejmie wyjaśniam:

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.) absolwent ma prawo przystąpić w danym roku do egzaminu maturalnego z nie więcej niż sześciu przedmiotów dodatkowych w części pisemnej, tj. z: biologii, chemii, filozofii, fizyki i astronomii, geografii, historii, historii muzyki, historii sztuki, informatyki, języka łacińskiego i kultury antycznej, języka mniejszości etnicznej, języka obcego nowożytnego, języka polskiego, języka regionalnego – kaszubskiego, matematyki, wiedzy o społeczeństwie, wiedzy o tańcu.

Wybór przedmiotów maturalnych jest wyborem indywidualnym ucznia.

W latach 2009 - 2011 wybór maturalny uczniów w zakresie historii i geografii kształtował się jak poniżej:

rok	ogółem zdających	przedmiot	liczba zdających		średni wynik poziomu podstawowego	średni wynik poziomu rozszerzonego
			poziom podstawowy	poziom rozszerzony		
2009	426 171	historia	18 482	19 579	53,6%	47,1%
2010	366 623	historia	12 623	15 017	54,2%	51,3%
2011	355 116	historia	11 140	12 309	50,3%	50,4%
2009	426 171	geografia	151 048	50 357	50,3%	53,7%
2010	366 623	geografia	48 889	34 201	45,8%	49,1%
2011	355 116	geografia	48 738	31 289	43,1%	49,4%

Z załączonej powyżej tabeli wynika, najbardziej widoczna różnica w liczbie uczniów, którzy wybrali geografię jako przedmiot maturalny wystąpiła pomiędzy rokiem 2009 a 2010. Można przyjąć, że niemal trzykrotnie mniejsza liczba zdających geografię w roku 2010 na poziomie podstawowym spowodowana była zmianą zasad

przeprowadzania egzaminu maturalnego w części obowiązkowej (od 2010 roku matematyka jest przedmiotem obowiązkowym zdawanym na maturze, a geografia weszła do katalogu przedmiotów dodatkowych). Z tego powodu spadła również o 1/3 liczba uczniów wybierających historię na poziomie podstawowym. Jeżeli chodzi o różnice ilościowe w wyborze geografii i historii jako przedmiotów maturalnych dodatkowych zdawanych na poziomie podstawowym, to od roku 2010 utrzymuje się niemal stała proporcja.

W stosunku do historii zdawanej na poziomie rozszerzonym w latach 2010 i 2011 liczba zdających geografię na tym samym poziomie jest dwukrotnie wyższa, natomiast średnie wyniki z geografii są niższe od średnich wyników z historii.

Podsumowanie egzaminu z geografii na poziomie rozszerzonym wskazuje, że maturzyści mają trudności m.in. z rozwiązywaniem zadań wymagających umiejętności korzystania i przetwarzania informacji oraz z rozwiązywaniem zadań wymagających umiejętności obliczeniowych.

Historię na poziomie rozszerzonym wybierają raczej ci maturzyści, którzy planują podjęcie studiów, przede wszystkim na uniwersyteckich wydziałach prawa i nauk społecznych. Większość przystępujących do egzaminu maturalnego z historii wybiera właśnie poziom rozszerzony. W arkuszu dla poziomu rozszerzonego obok zadań, które sprawdzają określone umiejętności, występuje krytyczna analiza źródeł wiedzy historycznej oraz wypracowanie.

W związku z powyższym nie możemy zgodzić się ze zdaniem Pana Senatora, że uczniowie wybierają egzamin z geografii, ponieważ jest on łatwiejszy od egzaminu z historii. Nie potwierdzają tego również wykazane powyżej liczby zdających – proporcje z ostatnich dwóch lat są niemal identyczne.

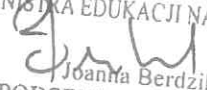
Pragnę dodać ponadto, że przygotowanie materiałów na egzaminy masowe, a matura jest w Polsce egzaminem masowym, wymaga przeprowadzenia standaryzacji – obowiązkowo stosują ją systemy egzaminacyjne wszystkich państw prowadzących egzaminy masowe. Jest to postępowanie konieczne, prowadzone w interesie zdających egzaminy. Jego celem jest sprawdzenie, czy zadania zostały poprawnie zaprojektowane w stosunku do stosowanych w szkołach programów nauczania, czy zostały poprawnie sformułowane i czy umożliwiają właściwą ich percepcję przez zdających. Standaryzacja pozwala także doskonaląc autorskie zasady punktowania (tzw. klucze punktowania), umożliwia tworzenie jak najszerszego katalogu różnych wariantów odpowiedzi i zaplanowanie sposobów ich punktacji.

Standaryzacja polega także na wypróbowaniu materiału egzaminacyjnego na wybranej, istotnej statystycznie populacji uczniów, podobnej do tej, która za jakiś czas będzie pisać egzamin właściwy. Tylko zadania sprawdzone w procesie standaryzacji mogą trafić do arkusza egzaminacyjnego. Te, które się nie sprawdzą, zostają odrzucone.

Podzielam natomiast zdanie Pana Senatora, że należy poprzez edukację historyczną kształtować i wzmacniać postawy obywatelskie młodego pokolenia Polaków. W związku z powyższym nowa podstawa programowa, która w szkołach ponadgimnazjalnych zacznie obowiązywać od 1 września 2012 r., kładzie nacisk na kształtowanie i umacnianie postaw gwarantujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie uczniów we współczesnym społeczeństwie obywatelskim. Cele i treści nauczania w zakresie edukacji obywatelskiej zawarte są w podstawie

programowej przedmiotów takich, jak *język polski, geografia, edukacja dla bezpieczeństwa, filozofia, etyka, wychowanie do życia w rodzinie*, w szczególności jednak uwzględnia je podstawa programowa wiedzy o *społeczeństwie, historii i społeczeństwa oraz historii*.

2 powołanie

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

Joanna Berdzik
PODSEKRETARZ STANU